
Varnostna metodologija

13. november 2017

UVOD

- 1) Ta dokument predstavlja varnostno metodologijo za enotno spajanje trgov za dan vnaprej in enotno spajanje trgov znotraj dneva, ki so jo skladno s členom 36 Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (v nadaljevanju: »Uredba 2015/1222«) pripravili vsi imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju s sistemskimi operaterji prenosnega omrežja.
- 2) Uredba 2015/1222 v uvodnih določbah, in sicer v 21. odstavku določa, da *»se kljub oblikovanju zanesljivega algoritma za ujemanje nakupnih in prodajnih ponudb ter ustreznih rezervnih postopkov lahko zgodi, da postopek cenovnega spajanja ne more zagotoviti rezultatov. Zato je treba na nacionalni in regionalni ravni zagotoviti nadomestne rešitve, ki bodo zagotovile, da bo zmogljivost še vedno lahko dodeljena«.*
- 3) Člen 36(3) Uredbe 2015/1222 določa, da *»vsi imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v osemnajstih mesecih po začetku veljavnosti Uredbe 2015/1222 oblikujejo predlog varnostne metodologije, da izpolnijo obveznosti iz členov 39 in 52 Uredbe 2015/1222«.*
- 4) Skladno s členom 7(1)(h) Uredbe 2015/1222 so imenovani operaterji trga z električno energijo odgovorni, da skupaj s sistemskimi operaterji prenosnega omrežja vzpostavijo varnostne postopke za delovanje nacionalnega ali regionalnega trga v skladu s členom 36(3) Uredbe 2015/1222, če ni na voljo rezultatov funkcij operaterja spajanja trgov v skladu s členom 39(2) Uredbe 2015/1222, ob upoštevanju nadomestnih postopkov iz členov 44 in 50 Uredbe 2015/1222.
- 5) Člen 36 Uredbe 2015/1222 določa, da se *»o predlogu za metodologijo posvetuje v skladu s členom 12 Uredbe 2015/1222«.*
- 6) To varnostno metodologijo so pripravili vsi imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju s sistemskimi operaterji prenosnega omrežja, upoštevajoč rezultate javnega posvetovanja s tržnimi deležniki. Predlog varnostne metodologije je bil predložen regulativnim organom v odobritev 18 mesecev po začetku veljavnosti Uredbe 2015/1222, kar pomeni 14. februarja 2017.
- 7) Odločitve odbora vseh imenovanih operaterjev trga z električno energijo v tej metodologiji pomenijo odločitve vseh imenovanih operaterjev trga z električno energijo, ki so koordinirane preko odbora vseh imenovanih operaterjev trga z električno energijo.

Vpliv na cilje Uredbe 2015/1222

- 1) Varnostna metodologija upošteva splošne cilje dodeljevanja kapacitet in upravljanja prezasedenosti, opisane v členu 3 Uredbe 2015/1222.
- 2) Z zahtevo, da imenovani operaterji trga z električno energijo razvijejo, implementirajo in upravljajo primerne varnostne postopke za vsako fazo enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in enotnega spajanja trgov znotraj dneva, je namen tega dokumenta zmanjšanje tveganja motenj na trgu, povezanih s popolno ali delno prekinitvijo spajanja trgov, in na ta način izpolnjuje cilj *»spodbujanje učinkovite konkurence pri proizvodnji električne energije, trgovanju z njo in njeni dobavi«*.
- 3) Z zahtevo po uvedbi primernih varnostnih postopkov za predložitev čezmejnih prenosnih zmogljivosti v funkcijo operaterja spajanja trgov za dan vnaprej ali znotraj dneva ter za primerno potrjevanje rezultatov s strani imenovanih operaterjev trga z električno energijo in sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ta dokument pomaga pri zagotavljanju optimalne uporabe infrastrukture za prenos ter optimiziranju dodeljevanja prenosne zmogljivosti.
- 4) Z zahtevo, da imenovani operaterji trga z električno energijo razvijejo, implementirajo in upravljajo primerne varnostne postopke za vsako fazo enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in enotnega spajanja trgov znotraj dneva ter upoštevajo nadomestne postopke, pripravljene s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ta dokument izpolnjuje cilj *»zagotavljanje operativne varnosti«*.
- 5) Ta dokument izpolnjuje cilj *»zagotavljanje pravične in nediskriminatorne obravnave sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, imenovanih operaterjev trga z električno energijo, Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev, regulativnih organov in tržnih udeležencev«* z zahtevo, da operativni imenovani operaterji trga z električno energijo upoštevajo skupne postopke, ki jih zahteva ta varnostna metodologija ter identificira in zagotavlja primeren prenos tistih postopkov na lokalno raven, ki jih je tam lažje uskladiti in upoštevati.
- 6) Z zahtevo, da imenovani operaterji trga z električno energijo razvijejo, implementirajo in upravljajo primerne varnostne postopke za vsako fazo enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in enotnega spajanja trgov znotraj dneva, je ta dokument namenjen vzdrževanju operativne celovitosti enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in znotraj dneva in na ta način izpolnjuje cilj *»prispevanje k učinkovitemu dolgoročnemu delovanju in razvoju prenosnega omrežja za električno energijo ter elektroenergetskega sektorja v Evropski Uniji«*.

- 7) Ta dokument izpolnjuje cilj »upoštevanje potrebe po poštenem in urejenem trgu ter poštenem in urejenem oblikovanju cen« z zahtevo, da imenovani operaterji trga z električno energijo razvijejo, implementirajo in upravljajo primerne varnostne postopke za vsako fazo enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in enotnega spajanja trgov znotraj dneva.
- 8) Ta dokument izpolnjuje cilj »ustvarjanje enakih konkurenčnih pogojev za imenovane operaterje trga z električno energijo« z zahtevo, da operativni imenovani operaterji trga z električno energijo upoštevajo skupne postopke, ki jih zahteva ta dokument
- 9) Ta dokument izpolnjuje cilj »zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji« z zahtevo, da operativni imenovani operaterji trga z električno energijo upoštevajo skupne postopke, ki jih zahteva ta dokument.

Člen 1

Predmet in obseg

Varnostni postopki, vključeni v enotno spajanje trgov za dan vnaprej in enotno spajanje trgov znotraj dneva, kot je določeno v tej varnostni metodologiji, predstavljajo skladno s členom 36 Uredbe 2015/1222 skupni predlog vseh imenovanih operaterjev trga z električno energijo.

Člen 2

Definicije izrazov

Izrazi, uporabljeni v tem dokumentu, imajo enak pomen kot izrazi, vključeni v člen 2 Uredbe 2015/1222, v zakonodaji, na katero se uredba 2015/1222 sklicuje in v načrtu skupnega izvajanja funkcij operaterja spajanja trgov. Dodatno se v tem dokumentu uporabljajo naslednji izrazi:

1. **Spajanje trgov:** pomeni procese imenovanih operaterjev trga z električno energijo pri izvajanju enotnega spajanja trgov za dan vnaprej.
2. **Ponudnik storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej:** pomeni zunanjo stranko, ki ponuja tehnične storitve, kot npr. sistem komunikacije, uporaba skupnih storitev spajanja trgov, algoritem cenovnega spajanja in ostale storitve.
3. **Sistem funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej:** pomeni sistem, ki je potreben za izvedbo funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej. Vključuje posredniški modul in modul ujemanja, ki sestavljata rešitev PCR.

4. **Globalna težava:** pomeni operativni incident, ki se pojavi tekom spajanja trgov in ogroža izvedbo funkcij OST s strani operaterjev. Takšen incident upravlja koordinator na segmentu za dan vnaprej/znotraj dneva z uporabo skupnih postopkov.
5. **Težava na lokalni ravni:** pomeni operativni incident izven obsega funkcij OST, do katerega pride med postopkom spajanja trgov in ogrozi le zmožnost enega operaterja za izvedbo funkcij OST. Takšen incident upravlja operater ali imenovani operater trga z električno energijo/sistemi operater prenosnega omrežja z uporabo lokalnih/regionalnih postopkov.
6. **Izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti:** pomeni subjekt ali subjekte, katerih naloga je izračunavanje prenosne zmogljivosti na regionalni ali višji ravni.
7. **Centralni administrator:** pomeni vlogo imenovanega operaterja trga z električno energijo za izvedbo operativnih nalog skupni knjigi ponudb v imenu vseh imenovanih operaterjev trga z električno energijo.
8. **Koordinator v okviru enotnega spajanja trgov znotraj dneva:** pomeni vlogo imenovanega operaterja trga z električno energijo, ki v okviru enotnega spajanja trgov znotraj dneva koordinira rešitev operativne težave v imenu vseh imenovanih operaterjev trga z električno energijo in sistemskih operaterjev prenosnega omrežja.
9. **Ponudnik storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva:** pomeni tretjo osebo, ki ponuja tehnične storitve, kot npr. sistem komunikacije, uporaba skupnih storitev spajanja trgov, algoritem sprotnega spajanja in ostale storitve.
10. **Sistem funkcij operaterja spajanja trgov znotraj dneva:** pomeni sistem, ki je potreben za izvedbo funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva.
11. **Delna/popolna prekinitev spajanja trgov:** pomeni ujemanje naročil pod tržnimi pogoji na lokalni/regionalni ravni, ki ga urejajo nadomestni postopki sistemskih operaterjev prenosnega omrežja skladno s členom 44 Uredbe 2015/1222.

NASLOV 1

Varnostni postopki enotnega spajanja trgov za dan vnaprej

Člen 3

Splošen opis varnostnih procesov enotnega spajanja trgov za dan vnaprej

1. Enotno spajanje trgov za dan vnaprej temelji na decentralizirani rešitvi s kroženjem vloge koordinatorja kot odgovornega za vodenje postopkov funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, kjer je vsakokratni varnostni koordinator sposoben prevzeti vlogo

koordinatorja v vsakem trenutku poteka procesov enotnega spajanja trgov za dan vnaprej. Drugi operaterji, ki so del kroženja vloge koordinatorja/varnostnega koordinatorja, so sposobni prevzeti vlogo koordinatorja v vsakem trenutku poteka procesov enotnega spajanja trgov za dan vnaprej, z namenom zmanjšanja možnosti motenj na trgu.

2. Postopek enotnega spajanja trgov za dan vnaprej, pripravljen na podlagi skupnih varnostnih metodologij, vodi koordinator. Vsak operater, ki deluje kot koordinator ali varnostni koordinator, mora zagotoviti zmožnosti in tehnične resurse za izvajanje navedenih vlog. Zahteve za skupne varnostne metodologije so opisane v tem dokumentu.
3. Reševanje težav na lokalni ravni mora upoštevati postopke imenovanih operaterjev trga z električno energijo in sistemskih operaterjev prenosnega omrežja na lokalni/regionalni ravni, zato ta metodologija teh postopkov ne ureja.
4. Imenovani operaterji trga z električno energijo morajo z rednim testiranjem usposobljenosti ustrezno zagotoviti delovanje varnostne metodologije in njenega operativnega delovanja. Na posamezna testiranja morajo biti povabljeni tudi sistemski operaterji prenosnega omrežja. Namen teh usposabljanj je stalno osveževanje skupnih postopkov, ki jih uporabljajo vsi operativni imenovani operaterji trga z električno energijo, kot tudi njihova izboljšava (preventivne analize možnih realnih situacij med potekom spajanja trgov). Teste je mogoče razvrstiti v več skupin:
 - a. redno testiranje usposobljenosti imenovanih operaterjev trga z električno energijo: kot preventivni ukrep morajo vsi operativni imenovani operaterji trga z električno energijo testirati uporabo varnostnih postopkov v realnih situacijah, in sicer v testnem okolju sistema funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej.
 - b. redno testiranje usposobljenosti imenovanih operaterjev trga z električno energijo in sistemskih operaterjev prenosnega omrežja: kot preventivni ukrep morajo vsi operativni imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju s sistemskimi operaterji prenosnega omrežja testirati uporabo varnostnih postopkov v realnih situacijah, in sicer v testnem okolju sistema funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej in sistema sistemskih operaterjev prenosnega omrežja.
 - c. redno testiranje komunikacije s ponudniki storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej: kot preventivni ukrep morajo operativni imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju z ponudniki storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej vnaprej testirati tehnične storitve, potrebne za izpeljavo procesov enotnega spajanja trgov za dan vnaprej na dnevni ravni, kot npr. sistem komunikacije, posredniški modul in modul ujemanja, algoritem cenovnega spajanja in ostale storitve).
 - d. stresni testi: operativni imenovani operaterji trga z električno energijo morajo redno izvajati stresne teste, da lahko analizirajo proporcionalno rast tehničnih

storitev, informacij, ki ji uporablja algoritem cenovnega spajanja kot tudi rezultate, ki jih proizvede algoritem cenovnega spajanja.

5. Vmesne časovnice so časovnice, ki je Uredba 2015/1222 ne predvideva, toda operativni imenovani operaterji trga z električno energijo so jih vzpostavili za druge podprocese enotnega spajanja trgov za dan vnaprej, kot npr.: postopek izračuna rezultatov, potrditev rezultatov s strani operaterja ali sistemskih operaterjev prenosnega omrežja. Te časovnice usmerjajo operaterje od uporabe normalnih postopkov k uporabi varnostnih postopkov, kadar je to potrebno.
6. Med delovanjem spajanja trgov se lahko vpletene stranke v izrednih okoliščinah dogovorijo o odstopanju od vmesne časovnice, in sicer če bi se s tem izognili delni ali popolni prekinitev spajanja trgov in s tem ne bi ogrozili časovnega roka za nominacijo. Kljub temu je potrebno časovne roke, ki jih določa Uredba 2015/1222 in druge metodologije, vedno upoštevati. Izredne okoliščine se nanašajo na situacije, ko se že uporabljajo varnostni postopki in se bližajo časovni roki za uporabo nadomestnih postopkov.
7. Za naknadno ocenitev postopkov skladno z definiranim in preglednim procesom, če jih ni mogoče definirati predhodno, mora biti vsak incident, ki lahko vpliva na obveznosti, določeni v členu 39 Uredbe 2015/1222, predstavljen zadevnim tržnim deležnikom skladno s členom 11 Uredbe 2015/1222. Naknadna analiza se uporabi za izboljšavo postopkov, če le-ti niso bili pravilno upoštevani.
8. Imenovani operaterji trga z električno energijo morajo vzdrževati postopke in jih predložiti regulativnim organom na njihovo zahtevo. Dnevno upravljanje enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in enotnega spajanja trgov znotraj dneva bo sledilo, kot je opisano v metodologiji algoritma, pripravljeni s strani imenovanih operaterjev trga z električno energijo.
9. Kot splošno pravilo za imenovane operaterje trga z električno energijo velja, da je v primeru, če tekom enotnega spajanja trgov za dan vnaprej pride do globalne težave, koordinator odgovoren za sklic odbora za incidente, kjer se operativni imenovani operaterji trga z električno energijo pogovorijo o težavi, pri čemer so lahko povabljeni tudi ponudniki storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, da obnovijo stanje sistema. Če so sistemski operaterji prenosnega omrežja vpleteni v težavo, je vedno odgovornost imenovanih operaterjev trga z električno energijo, da obvestijo koordinatorja in začnejo upoštevati varnostne postopke.
10. V primeru težav med normalnim potekom spajanja trgov in preden so doseženi časovni roki za upoštevanje nadomestnih postopkov, morajo imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju s sistemskimi operaterji prenosnega omrežja upoštevati varnostne postopke, da ohranijo spajanje trgov v najvišji možni meri.

11. Sistemski operaterji prenosnega omrežja morajo v sodelovanju z imenovanimi operaterji trga z električno energijo upoštevati nadomestne postopke, ko je jasno, da procesi enotnega spajanja trgov za dan vnaprej (vključno z varnostnimi procesi) ne bodo omogočili produkcije rezultatov, ali pa so doseženi časovni roki za prekinitev spajanja trgov. Časovni roki za izvedbo rezultatov in podrobnosti čezmejnih prenosnih zmogljivosti in omejitev pri njihovem dodeljevanju so del dokumenta »Zahteve za algoritma cenovnega spajanja«, pripravljenega skladno s členom 37(1) Uredbe 2015/1222 in odraža ravnotežje med ohranitvijo spajanja trgov in omejitvami nalog po spajanju trgov, vključno z nominacijo. Časovni roki za prekinitev spajanja trgov so opisani v zadevni operativnih postopkih, ki so del pogodbe o operativnem sodelovanju med imenovanimi operaterji trga z električno energijo v okviru enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in pogodb med imenovanimi operaterji trga z električno energijo in sistemskimi operaterji prenosnega omrežja na lokalni, regionalni in evropski ravni, ki urejajo procese pred in po spajanju trgov.
12. Sistemski operaterji prenosnega omrežja morajo v sodelovanju z imenovanimi operaterji trga z električno energijo implementirati postopke za nadzor in sprožitev nadomestnih postopkov za popolno ali delno prekinitev spajanja trgov. Vse postopke, ki sledijo popolni ali delni prekinitvi spajanja trgov, izvajajo sistemski operaterji prenosnega omrežja v vsaki regiji usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti skladno s členom 8.2(i) Uredbe 2015/1222 in nadomestnimi postopki, vzpostavljenimi skladno s členom 44 Uredbe 2015/1222.
13. Člen 39 Uredbe 2015/1222 našteva glavne elemente, ki so vhodni podatki ali rezultati algoritma cenovnega spajanja. Razvrščeni so v štiri skupine:
 - a. informacije, ki jih uporablja algoritem cenovnega spajanja, vzpostavljen skladno s členom 23(3) Uredbe 2015/1222; rezultati čezmejnih prenosnih zmogljivosti, potrjene skladno s členom 30 Uredbe 2015/1222 in naročila, predložena skladno s členom 40 Uredbe 2015/1222.
 - b. rezultati, ki jih proizvede algoritem cenovnega spajanja: ena končna cena za vsako trgovalno območje in tržno časovno enoto v EUR/MWh; ena neto pozicija za vsako trgovalno območje in vsako časovno tržno enoto in informacije, ki omogočajo določitev izvršitvenega statusa naročil.
 - c. izvedba procesov s strani imenovanih operaterjev trga z električno energijo za zagotovitev natančnosti in učinkovitosti rezultatov.
 - d. izvedba procesov s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja za zagotovitev konsistentnosti rezultatov z čezmejnimi prenosnimi zmogljivostmi in omejitvami pri njihovem dodeljevanju.
14. Sledeče zahteve opisujejo varnostne ukrepe glede skupnega sistema komunikacij, izmenjave datotek med spajanjem trgov, algoritma cenovnega spajanja in vseh procesov, ki jih potrebujejo operaterji, da so informacije, ki jih uporabi algoritem cenovnega spajanja, na voljo, ko nekaj spodleti pri normalnem načinu proizvodnje informacij.

Člen 4

Zahteve glede skupnega nadomestnega sistema komunikacije

1. Med normalnim potekom spajanja trgov morajo operaterji vzpostaviti medsebojno komunikacijo preko mehanizma varne izmenjave datotek.
2. Vsi operaterji morajo vzpostaviti vsaj eno dodatno povezavo med operaterji, in sicer preko mehanizma varne izmenjave datotek. Če se pojavi težava pri glavnem mehanizmu za izmenjavo datotek, bodo datoteke posredovane preko primarnega nadomestnega mehanizma za izmenjavo datotek.
3. Različni nadomestni mehanizmi za izmenjavo anonimnih vhodnih in izhodnih podatkov med operaterji morajo biti vzpostavljeni ob upoštevanju razpoložljivih tehničnih možnosti.
4. Izmenjava zaupnih podatkov mora vedno potekati na varen način.

Člen 5

Zahteve za nadomestni podatkovni center

1. Med normalnim potekom spajanja trgov operaterji izvajajo funkcije OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej v primarnem podatkovnem centru, ki je testiran in certificiran s strani vsakega operaterja z namenom, da zagotavlja minimalne zahteve zmogljivosti, vzpostavljene s strani vseh imenovanih operaterjev trga z električno energijo, da se zagotovi primerna zmogljivost algoritma cenovnega spajanja.
2. Vsak operater je upravičen prostovoljno vzpostaviti sekundarni podatkovni center.
3. Če se pojavi težava glede operaterjevega primarnega podatkovnega centra in ima operater vzpostavljen sekundarni podatkovni center, lahko operater lahko preklopi na sekundarni podatkovni center, da se zagotovi spajanje trgov v samodejnem načinu. Proces preklopa mora biti oblikovan na način, da se prepreči izgubo podatkov.
4. Posamezni operater mora testirati in certificirati sekundarni podatkovni center na enak način kot primarni podatkovni center, da se zagotovi enako minimalno zmogljivost kot jo ima primarni podatkovni center.

Člen 6

Zahteve za varnostnega koordinatorja

1. Med normalnim potekom spajanja trgov operativno delovanje funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej vodi en operater, ki deluje kot koordinator, medtem ko drugi operater deluje kot varnostni koordinator.
2. Kadarkoli tekom spajanja trgov mora varnostni koordinator prevzeti vlogo operaterja v primeru, da koordinator ni sposoben zagotoviti enotnega spajanja trgov za dan vnaprej.
3. V primeru, da varnostni koordinator ni sposoben prevzeti vloge koordinatorja, lahko katerikoli operater, ki ima implementiran algoritem cenovnega spajanja, prevzame vlogo koordinatorja. Vsi operaterji skupaj odločijo, kateri operater naj prevzame vlogo koordinatorja v takšni situaciji.

Člen 7

Zahteve glede čezmejnih prenosnih zmogljivosti za dodeljevanje

1. Čezmejne prenosne zmogljivosti in/ali omejitve pri njihovem dodeljevanju morajo operaterju posredovati zadevni sistemski operaterji prenosnega omrežja. To se zgodi na ravni regije usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti, zato ta metodologija tega dela ne ureja.
2. Med normalnim potekom spajanja trgov mora vsak operater vzpostaviti komunikacijo med operaterjem in sistemom funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej za dobavo datoteke, ki vsebujejo čezmejne prenosne zmogljivosti ali omejitve pri njihovem dodeljevanju.
3. Vsi operaterji morajo vzpostaviti vsaj eno dodatno povezavo med operaterji in sistemom funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej za dostavo datoteke, ki vsebujejo čezmejne prenosne zmogljivosti ali omejitve pri njihovem dodeljevanju, in sicer preko mehanizme varne izmenjave datotek. Če se pojavi težava z dostavo datoteke, ki vsebujejo čezmejne prenosne zmogljivosti ali omejitve pri njihovem dodeljevanju, v sistem funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, se takšna dostava opravi z nadomestnim mehanizmom varne izmenjave datotek.
4. Ta dodatni mehanizem za dostavo datoteke, ki vsebujejo čezmejne prenosne zmogljivosti ali omejitve pri njihovem dodeljevanju, v sistem funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, mora biti vzpostavljen ob upoštevanju razpoložljivih tehničnih možnosti.

Člen 8

Zahteve glede združenih anonimiziranih knjig ponudb

1. Anonimizirane združene knjige ponudb v okviru posameznega trgovalnega območja ali posameznega imenovanega operaterja trga z električno energijo so vhodni podatki, ki jih morajo posredovati operaterji. Proces prejema naročil in priprave združenih knjig ponudb izvede vsak imenovani operater trga z električno energijo na lokalni ravni, zato ta metodologija tega dela ne ureja.
2. Med normalnim potekom spajanja trgov mora vsak operater vzpostaviti komunikacijo med operaterjem in sistemom funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, in sicer za namen dostave združenih knjig ponudb.
3. Vsi operaterji morajo vzpostaviti vsaj eno dodatno povezavo med operaterji in sistemom funkcij operaterja spajanja trgov za dan vnaprej, in sicer za dostavo združenih knjig ponudb preko mehanizma varne izmenjave datotek. Če pride do težave pri dostavi združenih knjig ponudb v sistem funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, mora biti dostava izvedena preko mehanizma varne izmenjave datotek.
4. Dodatni mehanizem za dostavo združenih knjig ponudb v sistem funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej je vzpostavljen ob upoštevanju razpoložljivih tehničnih možnosti in mora biti varovan, da se zagotovi popolna zaupnost.

Člen 9

Zahteve glede rezultatov algoritma

1. Koordinator s pomočjo ponudnika storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej analizira težave algoritma cenovnega spajanja med postopkom izračuna rezultatov.
2. Vsi operaterji spajanja trgov s pomočjo ponudnika storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej izvršijo vsa dejanja, da odpravijo težave algoritma cenovnega spajanja med postopkom izračuna rezultatov.
3. Imenovani operaterji trga z električno energijo lahko na priporočilo ponudnika storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej in v primeru, ko algoritem cenovnega spajanja ne more proizvesti rezultatov, uporabijo testirane nadomestne nastavitve. Testirane nadomestne nastavitve so povezane z nastavitvami algoritma cenovnega spajanja, kot je podrobneje opisano v dokumentu *»Zahteve za algoritem cenovnega spajanja«*.

4. Ponudnik storitev funkcije operaterja spajanja trgov za dan vnaprej mora testirati in vnaprej dostaviti testirane nadomestne nastavitve vsem operaterjem.

Člen 10

Zahteve glede potrditve rezultatov s strani operaterja

1. Potrditev/zavrnitev pomeni validacijo, ki zagotavlja natančnost in učinkovitost rezultatov algoritma cenovnega spajanja.
2. Vsak operater je odgovoren za potrditev lastnih rezultatov v trgovalnih območjih, kjer so aktivni in imajo knjige ponudb.
3. Med normalnim potekom spajanja trgov mora vsak operater vzpostaviti komunikacijo med operaterji in sistemom funkcij operaterja spajanja trgov za dan vnaprej za dostavo potrditev/zavrnitev.

Ko imenovani operater trga z električno energijo zavrne rezultate, so na voljo skupni postopki za preverjanje razlogov zavrnitve. Zadevni operativni postopki, ki so vključeni v skupne postopke, ki veljajo za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, ter dogovori med imenovanimi operaterji trga z električno energijo in sistemskimi operaterji na lokalni, regionalni ali evropski ravni glede urejanja procesov pred in po spajanju trgov, naštevajo mogoče razloge za zavrnitev in načine, kako postopati v takšnih primerih.

4. Vsi operaterji morajo vzpostaviti vsaj eno dodatno povezavo med operaterji in sistemom funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej za dostavo potrditve/zavrnitve, in sicer preko mehanizme varne izmenjave datotek. Če se pojavi težava z dostavo potrditve/zavrnitve v sistem funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej, se takšna dostava opravi z nadomestnim mehanizmom varne izmenjave datotek.
5. Dodatni mehanizem za dostavo potrditve/zavrnitve v sistem funkcije operaterja spajanja trgov za dan vnaprej je vzpostavljen ob upoštevanju razpoložljivih tehničnih možnosti.

Člen 11

Zahteve glede potrditve rezultatov s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja

1. Potrditev/zavrnitev s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja pomeni validacijo s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja ali tržnih udeležencev, ki zagotavlja konsistentnost rezultatov algoritma cenovnega spajanja s čezmejnimi prenosnimi zmogljivostmi in omejitvami pri njihovem dodeljevanju.

2. Potrditev/zavrnitev s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja morajo operaterjev posredovati zadevni sistemski operaterji prenosnega omrežja. To se zgodi na ravni regije usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti, zato ta metodologija tega dela ne ureja.
3. Med normalnim potekom enotnega spajanja trgov za dan vnaprej mora vsak operater vzpostaviti komunikacijo med operaterji in sistemom funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej za dostavo potrditev/zavrnitev s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja.
4. Ko sistemski operater prenosnega omrežja zavrne rezultate, so na voljo skupni postopki za preverjanje razlogov zavrnitve. Zadevni operativni postopki, ki so vključeni v pogodbo o operativnem sodelovanju med imenovanimi operaterji trga z električno energijo za enotno spajanje trgov za dan vnaprej ter dogovori med imenovanimi operaterji trga z električno energijo in sistemskimi operaterji na lokalni, regionalni ali evropski ravni glede urejanja procesov pred in po spajanju trgov, naštevajo mogoče razloge za zavrnitev in načine, kako postopati v takšnih primerih.
5. Vsi operaterji morajo vzpostaviti vsaj eno dodatno povezavo med operaterji in sistemom funkcije operaterja spajanja trgov za dan vnaprej za dostavo potrditve/zavrnitve s strani sistema operaterja prenosnega omrežja, in sicer preko mehanizme varne izmenjave datotek. Če se pojavi težava z dostavo potrditve/zavrnitve s strani sistema operaterja prenosnega omrežja v sistem funkcije operaterja spajanja trgov za dan vnaprej, se takšna dostava opravi z nadomestnim mehanizmom varne izmenjave datotek.
6. Dodatni mehanizem za dostavo potrditve/zavrnitve s strani sistema operaterja prenosnega omrežja v sistem funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej je vzpostavljen ob upoštevanju razpoložljivih tehničnih možnosti.

Člen 12

Zahteve glede časovnic

1. Najkasnejši možni čas za izvedbo varnostnih postopkov določajo operativni postopki, vzpostavljeni s strani operativnih imenovanih operaterjev trga z električno energijo in sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ter Uredba 2015/1222. Določeni morajo biti za naslednje časovne roke:
 - a. časovni rok, vzpostavljen skladno s členom 46 Uredbe 2015/1222 za prejem informacij o dodelitvi zmogljivosti za vse potrebne povezovalne daljnovode.
 - b. časovni rok, vzpostavljen skladno s členom 46 Uredbe 2015/1222 za prejem nakupnih in prodajnih ponudb.

- c. časovni rok, vzpostavljen v postopku za zagon algoritma. Postopek izračuna rezultatov se začne na vnaprej določen trenutek, dogovorjen s strani vseh operaterjev.
- d. časovni rok, vzpostavljen v postopku za potrditev rezultatov s strani operaterja. Na dogovorjen čas operater predloži potrditev rezultatov.
- e. časovni rok, vzpostavljen v postopku za potrditev rezultatov s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja. Na dogovorjen čas operater predloži potrditev rezultatov.
- f. časovni rok, vzpostavljen skladno s členom 46 Uredbe 2015/1222 za objavo rezultatov.
- g. časovni rok za dostavo rezultatov, kot je določeno v zahtevah algoritma, vzpostavljenih skladno s členom 48 Uredbe 2015/1222.
- h. časovni rok za izračun načrtovanih izmenjav, vzpostavljen skladno s členom 43(2) Uredbe 2015/1222.

Člen 13

Zahteve glede tehnične podpore

- 1. Med normalnim potekom enotnega spajanja trgov za dan vnaprej mora bit vsak operater pripravljen za izvedbo funkcije operaterja spajanja trgov za dan vnaprej brez dodatne tehnične podpore s strani ponudnika funkcij OST za enotno spajanje trgov za dan vnaprej.

NASLOV 2

Varnostni postopki enotnega spajanja trgov znotraj dneva

Člen 14

Splošen opis varnostnih procesov enotnega spajanja trgov znotraj dneva

- 1. Enotno spajanje trgov znotraj dneva je definirano kot centralizirana rešitev. Navedena arhitektura, ki se razlikuje od arhitekture enotnega spajanja trgov za dan vnaprej, pomeni drugačen niz varnostnih postopkov.
- 2. Reševanje globalnih težav mora biti izvršeno skladno s skupnimi varnostnimi postopki, opisanimi v tej metodologiji.
- 3. Reševanje težav na lokalni ravni mora upoštevati postopke imenovanih operaterjev trga z električno energijo in sistemskih operaterjev prenosnega omrežja na lokalni/regionalni ravni, zato ta metodologija teh postopkov ne ureja.
- 4. Imenovani operaterji trga z električno energijo morajo ustrezno zagotoviti delovanje varnostne metodologije in operativno delovanje z rednim testiranjem usposobljenosti.

Na določena testiranja morajo biti povabljeni tudi sistemski operaterji prenosnega omrežja. Namen teh usposabljanj je stalno osveževanje skupnih postopkov, ki jih uporabljajo vsi operativni imenovani operaterji trga z električno energijo, kot tudi njihova izboljšava (preventivne analize možnih realnih situacij med potekom spajanja trgov). Teste je mogoče razvrstiti v več skupin:

- a. redno testiranje usposobljenosti imenovanih operaterjev trga z električno energijo: kot preventivni ukrep morajo vsi operativni imenovani operaterji trga z električno energijo testirati uporabo nadomestnih postopkov v realnih situacijah, in sicer v testnem okolju sistema funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva.
 - b. redno testiranje usposobljenosti imenovanih operaterjev trga z električno energijo in sistemskih operaterjev prenosnega omrežja: kot preventivni ukrep morajo vsi operativni imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju s sistemskimi operaterji prenosnega omrežja testirati uporabo nadomestnih postopkov v realnih situacijah, in sicer v testnem okolju sistema funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva in sistema sistemskih operaterjev prenosnega omrežja.
 - c. redno testiranje komunikacije s ponudniki storitev funkcije operaterja spajanja trgov za dan vnaprej: kot preventivni ukrep morajo operativni imenovani operaterji trga z električno energijo v sodelovanju z ponudniki storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva testirati tehnične storitve, potrebne za izpeljavo procesov enotnega spajanja trgov znotraj dneva na dnevni ravni, kot npr. sistem komunikacije, uporaba skupnih storitev spajanja trgov, algoritem za sprotno trgovanje in ostale storitve.
 - d. stresni testi: operativni imenovani operaterji trga z električno energijo morajo redno izvajati stresne teste, da lahko analizirajo proporcionalno rast tehničnih storitev, informacij, ki ji uporablja algoritem za sprotno trgovanje kot tudi rezultate, ki jih proizvede algoritem za sprotno trgovanje.
5. Za naknadno ocenitev postopkov skladno z definiranim in preglednim procesom, če jih ni mogoče definirati predhodno, mora biti vsak incident, ki lahko vpliva na obveznosti, določene v členu 52 Uredbe 2015/1222, predstavljen zadevnim tržnim deležnikom skladno s členom 11 Uredbe 2015/1222. Naknadna analiza se uporabi za izboljšavo postopkov, če le-ti niso bili pravilno upoštevani.
6. Imenovani operaterji trga z električno energijo morajo vzdrževati postopke in jih izročiti regulativnim organom na njihovo zahtevo.
7. Kot splošno pravilo za imenovane operaterje trga z električno energijo velja, da če pride do globalne težave tekom enotnega spajanja trgov znotraj dneva, je koordinator v okviru enotnega spajanja trgov znotraj dneva odgovoren za sprožitev odbora za incidente, kjer se operativni imenovani operaterji trga z električno energijo pogovorijo o težavi, pri

čemer so lahko povabljeni tudi ponudniki storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva, da obnovijo stanje sistema. Če so sistemski operaterji prenosnega omrežja vpleteni v težavo, je vedno odgovornost imenovanih operaterjev trga z električno energijo, da obvestijo koordinatorja v okviru enotnega spajanja trgo znotraj dneva in začnejo upoštevati varnostne postopke.

8. Razlog za zahtevo po podpori s strani ponudnikov storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva so opisani v zadevnem postopku, ki je del pogodbe o operativnem sodelovanju med imenovanimi operaterji trga z električno energijo za enotno spajanje trgov znotraj dneva in dogovorov med imenovanimi operaterji trga z električno energijo in sistemskimi operaterji na lokalni, regionalni ali evropski ravni glede urejanja procesov pred in po spajanju trgov.
9. Če stranka, ki izvaja vlogo centralnega administratorja ali koordinatorja v okviru enotnega spajanja trgov znotraj dneva, naleti na težave pri izvajanje navedenih vlog, mora biti druga stranka sposobna prevzeti zadevno vlogo. Vsi operaterji se morajo skupaj odločiti, katera stranka mora prevzeti zadevno vlogo v takšni situaciji.
10. Za vsak normalen operativni postopek je na razpolago vsaj en varnostni operativni postopek ali proces (ki lahko vključuje postopke na lokalni ravni), ki sledi v primeru, če normalnemu postopku ni mogoče več slediti.

Člen 15

Zahteve glede varnostne komunikacije

1. Ta člen opisuje način, kako rešiti tehnične težave, ki so lahko pojavijo v glavnem komunikacijskem kanalu med zadevnimi strankami in ponudnikom funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva, ki je odgovoren za gostovanje sistema funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva.
2. Skladno z centralizirano arhitekturo enotnega spajanja trgov znotraj dneva so vsi imenovani operaterji trga z električno energijo, njihove osrednje nasprotnne stranke, izvajalci usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti in sistemski operaterji prenosnega omrežja povezani z centralnim ponudnikom gostovanja znotraj dneva preko primarnega in sekundarnega komunikacijskega kanala, da se zagotovi redundanca.
3. Samodejni ali ročni preklap med primarnim in sekundarnim komunikacijskim kanalom v primeru, ko pride do napake v primarnem kanalu, mora opraviti stranka, na katero ima takšna napaka vpliv.

4. Kot dodatni varnostni ukrep velja, da lahko sistemski operaterji prenosnega omrežja ravnaajo kot rezerva za zadevne izvajalce usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti ali za druge sistemske operaterje prenosnega omrežja, skladno z lokalnimi ureditvami.
5. Za globalne težave tekom enotnega spajanja trgov znotraj dneva, povezane z komunikacijo, bo zahtevana podpora koordinatorja na segmentu znotraj dneva in/ali centralnega administratorja. Zadevne stranke bodo analizirale težave v komunikaciji ter bodo stopile v stik z zadevnim ponudnikom funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva.

Člen 16

Zahteve za varnostni podatkovni center

1. Med normalnim operativnim delovanjem operaterji izvajajo funkcije OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva v primarnem podatkovnem centru.
2. Če se pojavi težava glede primarnega podatkovnega centra, mora ponudnik storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva, odgovoren za gostovanje sistema funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva, samodejno prekopiti na sekundarni podatkovni center, da se zagotovi nadaljevanje operativnega delovanja. Proces preklopa mora biti oblikovan na način, da se prepreči izgubo podatkov.
3. Sekundarno podatkovno središče mora imeti enako zmogljivosti kot primarno podatkovno središče.

Člen 17

Zahteve za varnostno kopiranje baze podatkov

1. Varnostno kopiranje baze podatkov sistem funkcij operaterja spajanja trgov znotraj dneva se opravljajo redno.
2. Če se pojavi težava glede baze podatkov v sistemu funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva, ki vpliva na bazo podatkov v primarnem in sekundarnem podatkovnem centru, mora odgovorni ponudnik storitev funkcij OST za enotno spajanje trgov znotraj dneva obnoviti zadnjo varnostno kopijo baze podatkov.

Člen 18

Zahteve za zaprta območja in povezovalne daljnovode

1. V primeru, ko pride do težave, ki je omejena na eno ali več (toda ne vse) območij ali na enega ali več (toda ne vse) povezovalnih daljnovodov, mora posamezni imenovani operater trga z električno energijo zapreti prizadeto območje v skupni knjigi ponudb

in/ali posamezni sistemski operater prenosnega omrežja mora zapreti povezovalni daljnovod na prizadetem območju, da se težava izolira in prepreči njeno širjenje.

2. V takšnem primeru se sprotno trgovanje nadaljuje v vseh ostalih območjih in na vseh ostalih povezovalnih daljnovodih, ki jih težava ni prizadela.

Naslov 3

Splošne zahteve

Člen 19

Splošne obveznosti v primeru popolne ali delne prekinitve spajanja trgov

1. V primerih, ko nadomestni postopki, pripravljene s strani sistemskih operaterjev prenosnega omrežja (skladno s členom 44 Uredbe 2015/1222, kot tudi skladno s členoma 45 in 57) opisujejo spajanje trgov na nacionalni/regionalni ravni (v obliki popolne ali delne prekinitve spajanja trgov), se imenovani operaterji trga z električno energijo zavezujejo upoštevati nadomestne postopke.

Člen 20

Časovnica za implementacijo

1. To metodologijo mora vsak imenovani operater trga z električno energijo objaviti na svoji spletni strani skladno z členom 9(14) Uredbe 2015/1222.
2. Imenovani operaterji trga z električno energijo morajo implementirati varnostno metodologijo v trgovalnem območju glede implementacije enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in enotnega spajanja trgov znotraj dneva po odobritvi s strani regulativnih organov, ter glede dopolnitve in operiranja enotnega spajanja trgov za dan vnaprej in enotnega spajanja trgov znotraj dneva takoj, ko:
 - a. so bile skladno s členom 7(3) Uredbe 2015/1222 implementirane funkcije OST,
 - b. bodo ureditve z več kot enim imenovanim operaterjem trga z električno energijo na enem trgovalnem območju oblikovani skladno s členoma 45 in 57 Uredbe 2015/1222, implementirani v določenih trgovalnih območjih, kjer je več kot en imenovani operater trga z električno energijo določen in/ali ponuja storitve trgovanja.

Člen 21

Jezik

1. Referenčni jezik za ta dokument je angleški jezik. V primeru, da morajo imenovani operaterji trga z električno energijo prevesti ta dokument v nacionalni jezik zadevnega regulativnega organa, je zadevni imenovani operater trga z električno energijo v izogib dvomom v primeru

neskladnosti med angleško različico, predloženo v skladu s členom 9(14) Uredbe 2015/1222, in katerokoli različico v drugem jeziku, dolžan ovreči vse neskladnosti tako, da posreduje revidirano različico tega dokumenta zadevnim nacionalnim regulativnim organom.